

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU IV.

„Gazeta” este în fă-care și.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țintă și din afară
și la ad. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațione, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună esemplară 5 cr. v. a.
său 15 bani. Atâtă abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 87.

Brașov, Sâmbătă, 18 (30) Aprilie

1892.

La situațione.*)

Articul final.

Brașov, 17 Aprilie v.

Când am început această se-riă de articuli, am dîsu, că ne vom da părerea asupra resulta-țelor conferenței trecute, cu totă obiectivitatea și serioșitatea, ce-o pretinde sântenia cauzei noastre și gravitatea situaționei, în care ne aflăm.

Decă și încât am satisfăcută promisiunei acesteia, se judece ce-torii noștri.

N'am făcut alta, decât a apre-ția rezultatele conferenței, con-formă adevărului.

Decă descoperirea acestui ade-văru a displăcută unora, ală că-roră interesă era mai multă a-lă cocoloși, ne pare rău, dăr nu e vina noastră.

„Gazeta Transilvaniei” nu este ună dîar, care se aibă chiăma-rea de-a menagia interesele și sus-ceptibilitățile particulare, ci dato-ria ei, ca organă națională, a fostă și este de a scuti și a lua în apė-rire interesele noastre generale na-ționale.

Atunci, când aceste interese au pretinsă observarea unei ati-tudine rezervate, am fostă reser-vați, în speranță, că divergențele în sinul partidei noastre naționale le vom pute aplana noi între noi, fără a mai amări și neliniști cu discusiunea loră publicul nos-tru românesc.

Acastă speranță îndreptătită a fostă nimicită prin uneltirile „gru-pului,” prin votulă abnormală din întrunirea dela 9 (21) Ianuarie a. c. și prin cele ce s'au scrisă după ac-astă întrunire în foile române și streine.

* A se vedă N-rii 59, 60, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 73, 74, 75, 76, 77, 80, 81, 85 și 86 ai „Gaz. Trans.” din a. c.

Mai multă decât tôte ne-a mahnită însă faptulă, că pornirile rele în sinul partidei noastre na-ționale n'au încetată nici după conferența din Ianuarie a. c., ci s'au manifestată din nou, acum sub egida partidei însăși.

Pre când în „Tribuna” se mis-tifica și se denatura adevărulă a-supra celorlă întemplate la confe-rență cu scopă de a amăgi pub-liculă română asupra bôlei, de care din nenorocire suferă ađi or-ganismul nostru națională, se trimiteau la unele foi din afară in-formațiună și corespondențe, care de care mai tendențioșe, continu-ându-se astfel tactica pécătôsă din véra anului 1891, care nu pôte avé altă scopă, decât de-a nutri foculă neînțelegerei și ală desbi-nărilor între noi. Aceste infor-mațiună și corespondențe le ve-deamă apoi de regulă reproduse, ca și la 1891, în organulă „gru-pului.”

În fața acestoră triste apari-țiună a fostă momentulă supremă să ne ridicăm glasulă și să arătăm, care este adevărata situa-țiune creată în sinulă partidei noastre prin votulă dela 9 (21) Ianuarie, privitoră la memoriu.

Să nu ne facemă iluziună asu-pra stărei adevărate a organismu-lui nostru națională. A voi să as-cundemă răulă, ce s'a ivit în ac-estă organismă, ar însemna a voi să-lă perpetuămă, să ne ferimă de lecuirea lui.

Și acestă rău esistă și se ma-nifestă din đî în đî mai multă. Se lășese în modă înspăimântă-toră în șirurile partidei noastre na-ționale contagiulă otrăvitoră ală nesincerității și ală neîncrederii.

Astăđi este cestiunea memo-riului, în dosulă căreia s'ascundă uneltirile stricăcioșe, cară rodă la rădăcina solidarității noastre națio-

nale, mănă va veni alta la rëndă și în locă de organizațione vomă avé anarchiă, în locă de solida-ritate, — desbinările strămoșesci.

Dela 1881 încôce eramă în dreptă a spera, că se va începe și pentru poporulă nostru ună timpă de maturitate politică; că pășaniile noastre din trecută ne voră deschide ochii, ca să vedemă și să recunoscemă, că numai în concentrarea forțelor noastre națio-nale, numai în cultivarea curagiului și a energiei poporului nostru, pu-temă să găsimă talismanulă, care ne va scôte din starea asuprită și umilită, în care ne aflămă. Eramă îndreptățiți a crede, că acțiunile noastre nu se voră mai îndrepta după șopte și influențe străine, ca în vremile, când umblamă cu jal-bele în proțapă, ci că isvorulă, din care se voră nutri în viitoră, va fi numai și numai consciința intereseloră de sine stătătoare ale naționei române.

Să ne întorcemă érași la pė-catele și greșelele din trecută?

Să începemă érași a ne certa noi între noi pentru aceea, că a cui grație să o dobândimă mai întâiu, a celoră din Peșta, ori a celoră din Viena? Nu ne-a fostă destulă cu plocónele, cu cară ne-au cinstită și dintr' o parte și dintr' alta în acestă periodă de 25 de ană ală erei dualiste?

Nu! — Aceia, cară conscientă oră inconscientă, mână lucrurile în văgașele vechiloră certe și desbi-nări, numai politică națională ro-mânescă nu facă.

Cu totulă altele suntă ađi pos-tulatele unei politice bune și demne naționale!

Tôte aceste postulate însă se razimă pe postulatulă cardinală ală solidarității, ală tăriei noastre naționale.

Acăsta nu o vomă pute do-

bândi în vecii veciloră, decâtă prin noi înși-ne, prin munca și stăruința noastră propriă pentru consolidarea națională.

De vomă fi tari, voră trebui să țină sémă de noi și cei din Peșta și cei din Viena.

Amblat'amă destulă cu jalbe și cu memorii și ce răspunsă amă primită?

Ne spuneau, că nu suntemă factori politici în stată, pentru că nu scieamă să fimă solidari și să impunemă prin tăria și energia noastră.

De aceea dîcemă: Solidaritatea din sinulă partidei noastre națio-nale trebuie înainte de tôte să-o susținemă și să-o apărămă; soli-daritatea să fiă tatălă nostru po-litică ală Româniloră asupriți; și să ne pornimă la drumă nică odată mai înainte de a ne fi asi-gurată de merindea solidarității!

CRONICA POLITICĂ.

— 17 (29) Aprilie.

Fôia „Pol. Corr.” aduce scirea, că deschiderea delegațuniloră se va a-măna. Causa este, dîce numita fôia, că ambe guvernele voescă se desbată încă în sesiunea actuală proiectele delegi referitoare la regularea valutei. Decă însă dietele din Viena și Peșta nu voră is-prăvi desbaterile mai curëndă, atunci va fi de lipsă, ca delegațiunile să se amăne, pôte chiar până la tómnă.

Điarulă englesă „Times” înregis-trăză o telegramă din Sofia, în care se dîce, că pașă Zichni procede cu multă barbariă contra Bulgariloră din Salo-nic. Supusulă austriacă Oblac a plecată, nu de multă, într' o călătorie de explo-rări siintifice prin satele bulgăresc c'un pașaportă eliberată de pașă Zichni. În urma intrigiloră grecesc însă Oblac a fostă prinsă la ordinulă pașei; i-au luată tôte notițele de însemnătate și alte in-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Pășaniile lui Narcisse Beauminet.

Din franțuzesce.

(Fine.)

Ajungendă la Parisă, își dădă gea-mantanulă unui comisionară din apro-piere.

„Unde monsieur?” — „Ei decă ași sci, n'amă nici o ideeă, că unde ar fi ea!” — „Unde monsieur?” repeți hamalulă. — „Ei, totă una imă este, într'ună hotelă.”

Ca ună adevărată locitoră de pro-vinciă, căsoa gura pe stradă la tôte edi-foile frumôse, ce le întâlnea în cale. Într'aceea ajunseră la o ospătărieă mo-destă, și construită după moda vechiă. Comisionarulă întră în biroulă hotelului și dîce cu voce tare: „Aici aducă pe ună scrintă!”

Hotelierulă tocmai e prezentă, și deorece elă scie ce răspunsă așteptă vor-bitorulă, scôte ună francă de argintă din buzunarulă pantaloniloră săi. Mai înainte însă de ală da comisionarulă, își

ține de datorință să întrebe. „Ei, unde este elă?” Da, unde era elă? — Dis-păruse!”

Beauminet tocmai voescă să pășescă în hotelă, când deodată vădendă o pă-lărieă împodobită, cu rose, o luă la fugă. „Domnișoră Victorino! Domnișoră Victorino!” Eu sunt, Narciss Beauminet al D tale”, strigă elă abia răsufândă și se silesce să o ajungă.

Dăr pălăria împodobită frumosă cu totă ce se ține de ea se urcă întră birjă. Beauminet se ia după birjă, care din fe-ricire după obiceiulă parisiană merge în-cetă, atătă de iute, câtă îlă puteau duce picioarele. Încă cincideci de pași și elă ar fi ajunsă trăsura. Deodată visiutulă opri calulă. Victorina și tatălă ei se de-deră jos și dispărură pe o pörtă. „Victo-ria!” esclamă Beauminet plin de bu-curiă. Birjarulă plesni din biciu și plecă repede.

„Victoriă!” repeți Beauminet — „aici locuesce ei!” Dăr nu, elă s'a înșelată, nu e o casă de locuită, în care dispăr-ură ei, ci ună pasagiu, o trecătoare ac-operită cu sticlă, pe laturile căreia se a-flau felă de felă de prăvălii. Elă alergă

dintr'una în alta, deschide ușa prăvăliei și întrebă, că ôre mademoiselle Victo-rine Deschamps e acasă? Comercianții îi aruncă priviri compătimitore său batjo-curitoare. Ei de sigură i-lă țintă de ne-bună. Câte-va întrebări: „De unde se fiă dama aceea?”, „Din La Rochelle.” „Și cum e îmbrăcată?” — „cu o pă-lărieă cu rose.” „Tănără?” — „Abia de 18 ani.” „Cu ună esterioră plăcută?” întrebă ună ală treilea. „Asta o dîcă și eu”, dîse Narciss. „Cu totulă necunoscută!” și comerciantulă închide repede ușa.

„Ei ce e de făcută?” Beauminet pare că picase din ceră.

„Stai! Firma unui fotografă. Am aflată! Aici e ea, dăr voia să-și aibă portretulă! Causa necazuriloră mele.” Elă se urcă abia răsufândă vreo 6 caturi și se află în atelierulă fotografului. „Dom-nișoră voescă să se poseze, cabinetă? Vi-sit?” „Face?” Profilă? — „Nu d-le, ași voi să sciu, că ôre o damă frumôșă cu pălărieă de rose este aici?”

„Da, tocmai am fotografat-o!” „Unde este ea?” — „A plecată, d-le dăr lu-mina este acum fôrte favorabilă, și decă voiți să vă posati. — „Mulțamesc, și pentru ca să nu cređi, că ai de lucru cu

ună prostă, îți voi spune și numele și loculă născerei tinerei dame.” — „Fôrte bine, și întră câtă privesce fotografia ei, vei fi pe deplină mulțămită — tocmai acum n'am comande multe — “

„Îți mulțamescă anticipativă, acum n'am timpă pentru fotografare și ceea ce privesce pe tănăra damă, după cum îți spună, tôte le-am auđită dela ea, afară de actuala ei adresă, va să dîcă lucrulă celă mai importantă pentru mine, deci te rogă, spune-mi-o.”

„Cu cea mai mare plăcere, dăr nici eu nu o sciu — șese portrete cabinetă în Pass-Partoută costă d-le — “

„Nu scii adresa ei? Așadără va veni la d-ta pentru ca să ia portretele?”

„Da, i-am promisă ca mănă séră la 8 ôre, îi voi da ună portretă în mă-rime naturală.”

„Mulțamescă, mănă la 8 ôre séră” Dîcendă aceste Beauminet cobori ju-cândă ca ună copilă, cele 6 etagiuri. Dăr abia ajunse în stradă, când fața îi se posomoră și se lovi cu mănă pe frunte. Elă n'are nici ideeă unde locuesce. „Și geamantanulă meu, cu lucrurile de valôre și cu haine:” strigă Beauminet înspăi-măntată „unde să fi rămasă? Din feri-

semnări. Pe alți doi cetățeni cu vață din Salonic, cari au dat lui Olbac scrisori recomandătoare, i-au transportat în Kania fără de a-i mai asculta. „Times“ mai spune, că pe un om din Novoselo, care a dat găzduire lui Oblac, l-au prins și l-au bătut de moarte. Consulul austro-ungar n'a făcut încă nici un pas întru a cere satisfacția pentru vătămarile grave, ce le-a suferit Oblac.

O telegramă din Roma asigură, că cercurile Vaticanului nu sunt de loc mulțumite cu politica bisericească a guvernului francez, care nu place decât radicalilor. Prin atitudinea sa ostilă bisericeii, guvernul francez nu face decât să mănă apa pe mōra monarhiștilor, cari cōcōă totuș posibilul, ca să zădărnicească pacea și bunaînțelegere dintre Republică și catolicii francezi, pace recomandată de Papa, clerului francez. Dacă guvernul Loubet nu-și va schimba atitudinea, atunci mulți catolici, cari erau aplecați a lua parte la viața constituțională, se vor hotărî erăși să rămână în retragere. Intre astfel de împrejurări nu e imposibil ca Papa să protesteze printr'o notă circulară în contra atitudinii guvernului francez.

Manifestul Cehilor tineri.

Diarul „Narodni Listy“, publică manifestul cōtră poporul cehic, care este subscris de toți deputații Cehilor tineri din parlamentul austriac și din dieta boemă.

În acest manifest, care s'a publicat din incidentul înființării cercului judecătoresc din Weckelsdorf, se dice între altele:

„Guvernul își implinesce promisiunile lui sērbătorești de odiunōră, cu privire la misiunea istorică a Austriei față de dreptul țerei Boemiei și a poporului boem — prin ordonanța ministrului conte Schōnborn din 22 I. c., cu care începe delimitarea arbitrară și ilegală a cercurilor judecătorești pe cale administrativă, fără ca să capete încuviințarea dietei boeme. Ministrul cislaitanic rupe cu o trāsătură de condeiu cercul de până acuma Polio, ia din acesta 22 comune și înființēză pentru Germani un nou cerc german tocmai la granița prusiano-sileșică. Și că să nu mai fiă nici o îndoieală asupra însemnătății acestei proceduri arbitrare, lasă guvernul, ca acesta se fiă interpretat în organele sale ca dovadă clară: cum persista elu de firmu și credinciosu la punctațiunile sale dela Viena, cum împărtășese elu de pe deplin punctul de vedere al Germanilor privitoru la împărțirea na-

țională a Boemiei, cum e de firmu decisu, că fără nici o considerațiune la rezistența întregii națiuni boeme, ba chiar fără considerațiune la votul chiar a celor conservativi, marii proprietari și deputații Cehilor bētrāni, cu totul devotați guvernului, după voința Germanilor să pāsescă mai departe în executarea punctațiunilor dela Viena prin propria lui putere, trecēndu la ordinea țerei peste drepturile vechi și venerabile ale poporului, peste tratate, jurăminte și legi.

Dorințele neregulate și nedreptățite ale partidei germane se par a fi pentru bărbății de stat din Viena porunca și legea cea mai înaltă. Pentru ca să satisfacă pretensiunilor minorității germane centraliste, nu se dau înapoi, se vatăme simțulu de drept al întregii națiuni, nu se sfiesc să amărască până în adēncul sufletului majoritatea enormă a locuitorilor fideli ai acestei patrii și ai tuturor țerilor de sub corōna boemă.

Astfelu stă poporul boem, după ce cu bărbăția s'a apărāt de o umilire ne mai pomenită, care ar fi venit înainte tribunalului istoriei, decât din slăbiciune s'ar fi învoit cu punctațiunile pactului neonorificu dela Viena, astăzi pe pământul tare al dreptului sēu înainte a unui nou pericol, care pregătesce pentru existența sa volnicia pe cale administrativă. Cum ne vom apăra de acesta? Cum ne vom opune?

Prin nimic altă, decât prin devoltarea întregii sale puteri morale, care lucuesce în pieptul unui popor atāt de gloriosu, luminat și patrioticu, care-și respectēză onōrea și datoria sa.

Cu dreptul și adevērul, ca totdeuna, dēr cu puteri nouē și cu voință tare, cu asiduitate și vitejiă încingete tu, popor din Boemia, pentru sântaluptă și pentru bunurile tale cele mai scumpe. Din unghiu, în unghiu, din loc în loc, până în locurile mai îndepărtate ale munților ței să sbōre strigātul: „Ne sfășiă cu puterea patria nōstră una și nedespărțită!“ Sbōră și atinge puternic tōte inimile sincere boeme!

Dacă vreodată, apoi acum trebuie să se aducă dovadă, că noi suntem un popor, care nu lasă să i-se facă nedreptate, fără a se împotrivi. Tōte mijloce, cari ni-le oferă cadrulu constituției, tōte armele, cari ni-le dau legile esistente, tōte trebuiesc folosite pentru organizațiune unitară, pentru opozițiune neclintită a întregii națiuni boeme în contra unui sistem, care vatămă nu numai dreptul nostru publicu vechiu de seculi, ci și dreptul nostru firesc naționalu, ba încă cu o mână nerușinată atinge și unitatea de o miă de ani a patriei nōstre!

Deputații ței, poporule din Boemia, își vor face datoria. Tu însă rămăi credincios și neclintit pe partea lor în această luptă mare, persistă și nu concede! De aici depinde totul. Nici o cetate, nici o comună rurală, nici o locuință a poporului boem să nu rămăie indolentă față de tōte câte ni s'au făcut dela Viena și până la Reichenberg, și care se nu protesteze dimpreună cu noi și cu națiunea întregă ca un singur om, în contra guvernului pārtinitoru îmbrăcat în spiritul germanu naționalu, care cutēză mai mult decât guvernele lui Schmerling, Giskra și Auersperg...

Resistența îndreptățită și asiduă, cu care un popor cultu își apără patria sa nu pōte să se finescă altmintelea, decât cu victoria adevērului și a dreptului. În rēnduri așadēră, voi toți fi credincioși ai patriei, pentru unitatea și integritatea, pentru independența, libertatea și gloria sa! Sē protestăm cu demnitate și se ne apēram cu inimă! Toți pentru unul și unul pentru toți.

SCRILE ȚILEI.

— 17 (29 Aprilie)

La conferența interparlamentară. Cētimu în „Timpul“ de Joi: Astăzi la 4 ore după amēzi, s'au intrunit în biblioteca Senatului d-nii deputați și senatori, cari au luat parte la a 3-a conferință interparlamentară pentru arbitragiu și pace din Roma, și procedând la constituirea comitetului pentru secțiunea română, rezultatul a fostu celu următor: Președintele V. A. Urechia; vicepreședinți: I. Ciuflea și I. Poenaru-Bornea; secretar D. Butculescu. D. Ciuflea a fostu numit și casier alu secțiunii. O viitoare ședință va fi la 25 Aprilie. v.

Alegerea noului vicar del Cradea-mare a fostu fixată pentru ședința de erf. 28 Aprilie n. a sinodului eparhialu din Arad. Aflăm, că cele mai mari șanse de reușită le avea părintele protosincel și profesor Iosif Goldiș, care probabil că a și fostu alesu.

Archiducele Wilhelm, inspectorul general alu artileriei austriace a sosit, cu trenul de asēră, aici în Brașov, pentru ca să inspecteze artileria de aici.

Visită între Suerani. Se confirmă în modu pozitiv scirea, că Regele Italiei va merge în cursul lunei Iunie în Germania, pentru a visita pe Impēratul Wilhelm.

Anarhiștii în Constantinopol. O telegramă din Constantinopol spune, că guvernul a aflat că câte-va comitete

armene aveau de gând să fabrice bombe cu dinamită și să facă săsar în aeru câte-va edificii din Constantinopol. Sediul principal al acestei conspirații este la Ruscicu. Pōrta s'a adresat în modu confidențial guvernului bulgar al cărui cōtāturi a făcutu să se descopere materialu esplosibil și au adus arestarea persōnelor inculpate. Fotografiiile acestor persōne s'au trimis Pōrții, care se arată fōrte satisfăcută de zelul guvernului bulgar.

„Conflictu diplomaticu“. Sub acestu titlu scrie „Rum. Lloyd“ din Bucuresti următoarele: „Cu privire la atacarea moștenirii Zappa, se vorbesce, că guvernul grecescu din împregiurarea, că România ridică pretensiuni asupra moșteuirii, la sfatul lui Damaschino are de gând să amenințe cu ruperea relațiunilor diplomatice, pentru ca astfel să provōce intervențiunea celorlalte state europene, de sine se înțelege, că în favorul Greciei! Ar fi în stare ore „înțelepții Greci“ să facă o asemenea prostiă? Încheiă numita fōiă.

Revisoru școlar. Diarul „Bucuresci“ comunică scirea, că d-nul Corneliu Popu-Păcurar a fostu numit din nou în funcțiunea de revisor școlar alu județului Fălciu.

Spaima Parisului. În diarul „Bucuresci“ aflăm următoarea notiță potrivit asupra anarhiștilor: Capitala lumii civilisate, orașul literelor și alu artelor centrul tuturor ideilor moderne și generose, veselul și cochetul Parisu, este în prada anarhiei. E oribilu să vezi, că totu ce a adunat generațiunile trecute; că munca miliōnelor de suflete ce s'au succedat în secolul modernu, pōte într'unu momentu sēu altul să fie spulberată în aeru, fără nici o cruțare. Deodată cu avēntul vertiginos alu sciințelor, chimia a luat o dezvoltare atāt de colosală, încāt astăzi cel din urmă desmățat are la îndemână tōte elementele necesare pentru a distringe opera atōtoru generațiunilor. Palatele cele mai frumoșe, podōbele epocale ale Parisului sunt astăzi espuse capriciului celui mai descreerāt din societatea omenească. Ce vrēu anarhiștii? Niciu decât rēsturnarea prin ori ce mijloce a actualei organizații sociale și revenirea la timpurile cele mai primitive, când noțiunile de familie, naționalitate, religiune și patrie nu existau, când omēni trāiau într'unu mediu nomad, fără absolutu nici o organizație socială, politică și economică. Și pentru ca să atingă la acestu idealu nebușu, anarhiștii au admis în programul lor propaganda de fapt,

cire, am destui bani în portofoliul meu“, să mângăie elu, acum mă voi duce în hotelul celu mai apropiat, ér mănē voi insera unu anuanciu în diaru, cu privire la aflarea geamantanului meu.“ Dicēndu aceste. Beauminet băgă mâna în buzunar. Orōre! Portofoliul nu e la locul sēu, căci îi căduse din buzunar, pe când fugise. Acum sta elu fără bani, fără adăpost, în cetatea gigantică, în care nu cunōsce pe nimēnea. Beauminet a-lergă, ca unu om urmărit. Înaintea fiă-cărui hotelu se opresce și întrebă, că ore unu comisionar a predat vreun geamantan, în totu locul capătă unu răspuns negativ. Acum sosese și noptea. Stomacul îi corăe, picioarele îi refusă serviciul și înocă nici o urmă despre ospătaria la care îl dusesse comisionarul. Elu opresce pe mai mulți trecători. „Dle, pōte scii?“ „Ore ce să sciu?“ „Sunt prostu“, se apostrofă în fine elu pe sine însuși și căpătă unu răspuns. „Asta mi-se pare și mie d-le!“ În fine picioarele nu-lu mai pōrtă, elu se strecură printre lemnele unui edificiu în construcție, unde adormi. Când deschise ochii, ere ziua albă. „Slavă Domnului!“ La 8 ore sēra suferințele sale voru avē

un sfirșit, numai stomacul se lupta din tōte puterile, în contra fōmei neobicnuite. Elu căută prin buzunare, ce fericire: 10 sous! Așa, acum 'și pōte cumpēra douē pānișōre. Intre așteptare și fōme îi trecu ziua. O oră mai înainte de terminul fixat apărū Beauminet în atelierul fotografului. „D-ta d-le vii pentru portret; își voi face prețul celu mai redus, duzina cabinetu împreună cu Pass partout 25 franci asemēnarea garantată.“

„A fostu ea aici?“
 „Cine?“
 „Ei, cine altul, decât tinēra damă cu pālăria cu rose!“
 „Nu, la cerere, i am trimis portretele în hotelul „La blidul de zincu.“
 „Cum a-i dīsū?“ „La blidul de zincu?“ „Nu te înșel?“
 „De locu, Rue Saint Martin, aprōpe de boulevard —“
 „Mulțumescū, mulțumescū! Esci mântuitorul meu!“ Și Beauminet, care 'și uitase de ostenelă și fōme, se repezi ca săgiata în jos pe treptele, celor 6 caturi. „Domnul acesta are unu capu bolnav, dēr picioare sântōse“, qise fotografulu clătīnându din capu. După ce

umblă cruciș și curmeziș ajunse Beauminet, sfirșit de fōme la hotelul „La blidul de zincu“. În turnul din apropiere bătea tocmai 10 ore și servitorul se pregătea să încuie pōrta patriarhalului hotelu. „Se batū, ca să întrebū pe d-lu Deschamps, să-i cerū mâna fiicei sale — în ora acesta? Nu, asta a fi prea cutezat!“ Se 'i se dea o cameră pe cuvēntul de onōre — să dōrmă și a doua zi să cēră dela d-lu Deschamps bani, ca să plătescă consumațiunea. Nu, nu, niciodată!“ La acestu resolutu nu! cădū elu pe o piētră a casei din potrivă și fixă atāt timp „blidul de zincu“, care atārna ca firmă înainte hotelului, până când adormi. O mână grea, ce i se puse pe umērū, 'lu scutură din somn. Ce e? Unde e elu? Ziua albă! Abia 'și crede ochilor. Comisionarul, care îi dusesse geamantanul la hotelul necunoscutu, sta înainte lui.
 „D-le, mi-esci datoru încă o umblare.“
 „D-ta esci, slavă Domnului! Unde locuescū eu? Unde e geamantanul meu?“
 „Unde în altu locu, decât la „blidul de zincu!“ Și omul arătă cu mâna firma hotelului din față.

Câteva minute mai târziu stă Beauminet înainte geamantanului sēu în o cameră comodă și-și scōte din acesta banii de lipsă. După aceea comandă 3 porțiuni de supă și totu atātea friptur garnisite, 'și aduse stomacul în regulă și rugă pe chelnerul sē-lu conducă în apartamentul d-lui Deschamps.
 „D-lu Deschamps, dimpreuna cu fiica sa, cu trenul de asēră au pāsīt Parisul!“
 * * *
 Noi trecem peste pātāniile lui Narciss Beauminet, până când îl aflăm în punctul de culminațiune al durerii sale. Acēsta este după 4 sēptēmāni, când factorul postal îi aduse o epistolă mare sigilată și elu cēti: „Capitaine Alfred de Taillefer & Mademoiselle Victorine Deschamps, fidanțați.“
 Beauminet e nemângăiat și ceea ce e mai rău, gurile rele din Limoges nu se obosesc, ca să presinte pe Narciss, ca pe viitorul soț al domnișōrei Prudence Vigogne. Că ore au avut dreptu, nu am putut afla.

fără să repudieze nici unul din mijloacele, fiă ele cât de monstruoase și îngrozitoare, cari i-ar apropia de țelul dorit. Eată ce va să dăcă anarchia. Ea însă poate fi combătută printr'o vigoasă energie și printr'o lege, prin care toate produsele chimice ar intra în monopolul statului. Ast-fel elementele chimice distrugătoare n'ar mai pute fi vândute ori și cui.

—x—

Un tunel în Asia. Un tunel de peste patru kilometri unind între ele Afganistanul și Belucistanul se va inaugura zilele acestea. Tunelul a costat o sumă enormă.

Din Bucovina.

Ni-s'a telegrafiat, că „Gazeta Bucovinei“ (Nr. 28 dela 12 (24) Aprilie) a fost din nou confiscată. Causa este un articol de fond a cărui parte mai însemnată o reproducem:

Mulțumiți cu rezultatul alegerilor de abia trecute, noi ne-am pus în așteptare și, fără a încerca să exercițăm vre-o presiune într'o parte sau alta, priveam cu încredere la cele ce naturalu aveau să urmeze.

Noi din capul locului ne-am aflat în stare de defensivă. În contra noastră s'au aliat toate elementele neromâne din țară. Leșii, Nemții, Rutenii, Armenii și Oveii, cu toții au uitat divergențele din trecut și au format o ligă cu scop de a frânge puterea populației băștinașe și de a-o scoate din poziția, ce-i compete și în realitate o și ocupă în reprezentanța țerei. Și apărarea noastră în contra acestor elemente devenise cu atât mai anevoioasă, cu cât ele a priori erau sigure de sprijinul guvernului local, de asemenea neamic Românilor, de care după cum se scie, ele s'au folosit apoi într'o măsură multă mai mare, decum se cuvenia.

Opiniile lor însă, în ciuda presiunilor și fărâdelegilor, ce s'au comis cu privilegiul alegerilor, au rămas zadarnice. Nu li-a succedat a ne scoate din poziția, ce o aveam; din contra ei au contribuit foarte mult ca din lupta ce ni-s'a impus să eșim învingători și încătvă chiar mai tar de cum eram.

După această derută, adversarilor le mai rămase o unică rață de speranță. Ei adevărat credeau, că prin deosebite uzeluri le va succeda a determina pe contele Taaffe, ca să mijlocească numirea unui mareșal al țării din mijlocul lor. Totă activitatea lor după alegeri s'a concentrat în giurul acestei oștinii și diarele germane-liberale dădeau mereu și sub diferite forme expresiune unei asemenea derințe. Chiar acum, după ce transferarea guvernului ducalului nostru e un lucru hotărât și pus mai pre sus de ori ce îndoieală, organul familiei „liberale“ din Cernăuți își comandă din Viena telegrame, din care ar rezulta, că partidul român nu o să aibă satisfacția de a mai vedea în fruntea reprezentanței țării pe acel bărbat, care cu atâta abnegațiune s'a dedicat cauzei naționale și cu multă prudență și tact a scutit să conducă și alegerile din urmă.

Febrilitatea cu care acești oameni încreză acum pe față în contra noastră ne poate servi drept advertisement, ca pe viitor să fim mai trezi și mai rezoluți întru apărarea intereselor țării și ale populației autochtone. Dacă ne sciam folosi de împrejurările, cari timp de mai mult de un deceniu ne erau favorabile, astăzi oamenii veniți de ieri de slătaeri în țară și învațai de pe spinarea poporului nostru, nu aveau cetezanță de a se lega ca scailă de slăbișunii cui și de a se încerca împreună cu el, ca să ne turtască și să ne nimicească pe propriul nostru pământ.

Acuma ne-am organizat într'un partid național compact cu reprezentanță deja acreditată de mai înainte

la popor. Cu ajutorul acestei organizații ni-a succedat a duce la biruință cauza noastră națională. Să nu ne lăsam însă mulțumiți cu atâta. Experiențele din trecut să ne îndemne a lucra și mai departe pe baza acestei organizații pentru ca să nu ne mai potă nici odată surprinde evenimente, cum erau și cele din urmă. Trebuie să dezvoltăm o activitate mai mare pe toate terenurile vieții publice și să căutăm mijloace pentru îmbunătățirea sortii țeranului nostru în privințe economice, culturale și național-politice.

Așa și numai așa vom pute prospera și s'ar pute înlătura cu timpul pericolul economic și național, care de astă-dată și-ar arăta amândouă capetele, pentru ca la un moment potrivit să ne copleșescă cu desăvârșire.....

Correspondența „Gaz. Trans.“

De lângă Blășiu, Aprilie 1892.

Stimate D-le Redactor! Impiedecată de multele miserii ale vieții, rară mi-se întâmplă să cercetez orașul rămas pururea istoric — *Blășiu*. Tăcut și retras în piscul Târnavelor, ori și de câte-ori îl ved, Blășiuul îmi reamintescă ziua mărță, ziua în veșt glorioasă de 3/15 Maiu 1848, când 40,000 au protestat sus și tare în contra tirăniei și au decretat liberarea poporului român din lanțurile de vécuri ale solăviei.

Și Dacă Blășiuul este însemnat pentru noi Români din punct de vedere al glorioșului său trecut, nu mai puțin este remarcabil și pentru viața verde românească, ce se dezvoltă în el și pentru spiritul național, în care este crescută tinerimea din școlile lui.

În timp relativ scurt, Blășiuul și-a luat un puternic avânt de progres și prosperare; așa pute dice, că puține orașe se pot lăuda o înaintare atât de îmbucurătoare, ca Blășiuul. Institutele de învățământ, ridicate în timpul din urmă, sunt o adevărată decore pentru micul oraș, în care Bărnuțu a suflat cu atâta putere în buciumul libertății. Pe lângă aceste institute de învățământ, se înalță de prezent, o mândră privire în viitor, un nou institut zidit la aripa stângă a salei de gimnastică. Noul edificiu e făcut cu scop de a interna pe școlarii din conviciul „Vancean“, er conviciul acesta va fi schimbat în internat pentru școlă de fete. Nu pot să nu amintesc aici, că nouele străformări salutare se fac din generosul concurs al Esc. Sale Domnului Metropolită I. Vancea, care în nobilul său zel de a vedea institutele de învățământ de aici în flăcă, n'a crutat câtuși de puțin jertfele în bani, fiă cât de mari. În decursul anului acestuia se va mai înființa în Blășiu și un asil de copii românești.

Educația tinerimei române dela institutele din Blășiu se face în direcția, câtă numai se poate, religios-morală, pentru că acesta este baza formațiunii caracterelor și inimilor pururi însuflețite pentru marile idealuri naționale și culturale ale unui popor. Multă contribuie la acesta: esactitatea, regularitatea și pietatea cu care se săvârșesc în Blășiu ceremoniile religioase. Ascultând cineva modul, în care se săvârșesc serviciul dumnezeesc în catedrala din Blășiu, nu se poate se nu rămână pe deplin mulțumit și pătuns de evlavie creștină, care înalță sufletul și ușurează inima de greul vieții. Am fost fericit a asista la serviciul liturgic, tocmai în ziua sfintei Invieri, și am rămas frapat de ceremonialul sublim și de predica mult edificatoare, rostită de Escelența Sa Domnului Metropolită Vancea.

În decursul serviciului divin ochii mei s'au oprit asupra unui escelent lucru de mână executat cu multă pricepere și artă, împodobind amvonul (catedrala de predici) bisericii catedrale. Este un minunat covor, pus de jur

împrejur pe paravanul semicercal al amvonului. Mi s'a spus, că acest produs industrial românesc care numai onore pote să-i facă, este executat de o respectabilă dămnă din Blășiu.

Iertați-mi această mică digresiune. Ca să revin la Blășiu, voi dice, că abstragându dela mersul regulat al învățământului încredințat unor puteri didactice valoroase, istoricul orașului progresază și în privința socială și națională-economică, precum și în privința curățeniei și frumșetii esterne. Așa s'a înființat acolo o „reuniune de consum“ cu caracter românesc, care pentru viitor e de mare importanță pentru Români din oraș și jur. Apoi s'a deschis un restaurant nou, „Univers“, care e asortat cu toate trebuințele. Lipsa unui astfel de local era de mult simțită. Strada cea lungă și largă promite a deveni cu timpul un mic boulevard de provincie; strada acesta s'a plantat pe de ambele părți cu arbori cari pe lângă îngrijirea recerută vor forma o adevărată deore a orașului.

Salutări cordiale.

Loial.

Teatru german în Brașov.

Melodrama „Die Haubenerleche“, de Mercuri s'era, s'a jucat cu toți actorii fără excepțiune escelent și a fost bine studiată. Piesa în sine are un suget foarte bun, și dă actorului ocaziune să-și desvolte pe deplin arta sa. D-ra Toni Robe a fost favorita publicului în s'era acesta, câștigându-l prin jocul ei natural și drăgălaș. D-ra Weisse a avut un rol mai puțin mulțumitor, der l'a jucat bine, numai de ar av organ mai tare. D-nii Sillé, Diefenbacher, Jenbach și Folder au fost la înălțime.

Die Anti Xanthippe. Comedia de a-s'era, e o piesă cu mult spirit însă totuși a fost jucat cu mai puțin efect. Rolurile principale le-au avut Domni Diefenbacher și Felder; damele: D-na Berger și d-ra Weisse. D-na Berger prin toaletele ei strălucite eclipsese pe toate celelalte. Publicul a fost foarte numeros.

Mulțumită publică.

Deva, 24 Aprilie n. 1892.

Cu ocaziunea balului din Faură a. c., arangiat în favorul fondului reuniunii femeilor române din comitatul Huniădorei au binevoit a suprasolvi: Avram Păcurariu protop. în Ilia 5 fl. Romul Cătean comerciant în Deva 1 fl. 50 cr., Petru Zara com. în Deva 3 fl., Petru Gabor paroch în Cierțeu 3 fl., Ioan Pop protopop în Huniădora 5 fl., August Herbay not. Veșel 1 fl., 50 cr., Ecaterina Dragits 5 fl., Martin Issekutz 51 cr. — ambii din Deva, Simion Filimon paroch în Vormaga 1 fl. 50 cr., Dr. Silviu Moldovan adv. Baia de Criș 1 fl. 50 cr., Alimpiu Oprea capelan, Săcărâmb 1 fl. 50 cr., Ella Moldovan din Boița, A. Hirsch, S. Hirsch, Ladislau Lazar, Josef Biró secret., Alois Szentirmay inginer, Wiese inginer — toți din Deva câte 50 cr., Ardean George din Deva 1 fl. 50 cr., Francisc Hossu Longin adv. Deva 7 fl., Petru Șerban prot. Sântu-Halma 1 fl, 50 cr., Cineva 50 cr., Theresia Muntean n. Corvinus Deva 2 fl., Dr. Ales. L. Hossu, Deva 2 fl., Issekutz Antal, primar, Balog Gyula com. Marc Moldovan not., Dr. Cornel Moldovan, medic în Boița—câte 50 cr., Antal Ianos 1 fl. 50 cr., Ioan Moț 2 fl., George Pop de Basesc 10 fl., Tovie Popa 1 fl. Minerva Dr. Brotte 2 fl., — ceea ce se cuităză cu mulțumită*).

Pentru comitetul reuniunii femeilor române din comitatul Huniădorei.

Ecatharina Dragits m. p. președintă.

Dr. A. L. Hossu m. p. secretar.

Literatură.

Cu bucurie aducem la cunoștința on. public cetitor, că în zilele acestea a eșit de sub tipar și partea a II a a

*) Această dare de semnă sunt rugate a-o reproduce și celelalte diare românești dela noi.

opului „Epistole către un preot tiner“ Rugăm deci respectuos pe toți acei on. domni, cari primind liste de prenumerațiune, și neînapoiindu-ni-le până acum, să binevoescă a grăbi cu retrimiteră lor, pentru ca să le putem pune la dispozițiune acest op, pre cât de interesant, pre atât de practic și instructiv pentru făcarea păstor sufletesc. Er acei on. domni în mâna cărora nu a ajuns vre-o listă de prenumerațiune, și art dori, ca să aibă acest op, pot să și-l aboneze, adresându-se direct la societatea „Inocențiu M. Clain“ în Blășiu.

Opul conține 20 côle de tipar, și costă 1 fl. 50 cr., pentru teologi: 1 fl. v. a.

Tot cu o cale rugăm încă odată pe acei on. domni, cari nu n-au solvit încă nici până acum prețul părții I a „Epistolelor“, să ia în considerare speșele cele multe, ce le-a avut societatea noastră cu tipărirea și să grăbescă cu trimiterea abonamentului.

Pentru societatea de lectură „Inocențiu M. Clain“:

Blășiu, 25 Aprilie 1892.

Theodor Vandor, preș. soc.

Ioan Tricu, secret. soc.

DIVERSE.

Gura Șachului Persiei. Gura muritorilor conține în general 32 de dinți — nu vă nelinișciți! Acesta nu este debutul unei insidiöse reclame — Ei bine! gura Șachului din Persia este multă mai garnisită și garnitura sa este cu totul extraordinară. S'a estras de curând lui Nasser-Eddin al 4-lu seu molar. Eată esplicațiunea acestui fenomen: Când pentru prima dată Șachul suferi de un dinte cariat și a voit să și-l scoată, fideli săi supuși, mișcați și compătimitind la durerea suveranului lor îi oferiră, pentru a-l liniși, cadouri de o valoare de 10,000 sequini de aur. Vădând într'acesta o mină inepuisabilă, și o resursă neașteptată pentru caseta sa, Șachul ori de câteori avea trebuință de mic cadouri, cari întrețin amicicia, făcea să se publice în sunetul trombetelor, că un nou dinte i s'a îmbolnăvit. Și cadourile ploau. Acest fapt amuzant s'a produs, sunt câteva zile... pentru a 4-a oră și... a reușit prin simplul motiv că puternicul autocrat este încă mai multă temut, decât iubit. Eată un curios mod de a storce supușilor săi nu dinți der sesquine, și cu drept cuvânt se pote spune de Șachul Persiei ca în vodevilul lui Labiche: „Ce geniu! Ce dantist!“.

Scrisore sosită la destinația după 50 de ani. O scrisore, căreia îi trebuie cincideci de ani pentru a ajunge la destinația, nu e lucru comun și faptul merită să fiă semnalat ca o raritate. La 29 Decemvre 1840, d. Mac-Nab, locuitor la Mobile (Alabama), trimite o scrisore fratelui său d. James Mac-Nab, domiciliat la Kalamazoo (Michigan). La acea epocă nu existau încă timbrele postale în Statele-Unite, și destinatorul trebuia să achite costul portului, care era de 25 de centime. Scrisorea a fost remisă zilele trecute d-lui James Mac-Nab, al cărui frate de mult nu se mai gândesc să scrie și care a invocat prescripțiunea. Așa der el nu va mai plăti cele 25 de centime de port.

Calul fenomen. Revista „Științifică Americană“ dă în ultimul său număr, fotografia unui frumos armăsar ce opt ani, crescut în Ontario. Acest cal superb e de colore, ca aluna; cōma și cōda lui e de aceeași colore. El se deosibescă mai cu semnă prin dezvoltarea extraordinară a cōmei și cōdei: cōma e de 4 metri lungime; moșul din frunte de aproape trei metri; cōda de mai bine de trei metri. Când armăsarul stă în picioare și cōma și cōda îi sunt despletite, are un aspect impunător. Der de ordinar fiă pe când îl plimbă său pe când e în grajd, cōma și cōda sunt impletite și puse în nisce saci protejitori. Proprietarii acestui animal îl consideră ca un cal de lux, și-l înconjură cu cele mai mari îngrijiri. În făcarea și el îl duce la baie în riu.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Malor.

Cursulu pieței Brașov

Table with exchange rates for various currencies and goods in Brașov, including Romanian banknotes, silver, and gold.

Table with exchange rates for various currencies and goods, including Hungarian banknotes, Austrian gold, and other commodities.

Cursul la bursa din Viena

Table with exchange rates for various currencies and goods in Vienna, including gold, silver, and banknotes.

Avisu d-loru abonati!

Rugam pe d-nii abonati ca la reînnoirea prenumerațiunei se binevoiasca a scrie pe cuponul mandatului postal si numerii de pe fasia sub care au primitu diarul nostru pana acuma.

Domnii, ce se aboneza din nou, se binevoiasca a scrie adresa lamuritu si se arate si posta ultima.

Administraj. „Gaz. Trans.“

„Lumea ilustrata”

revista pentru casa si familia.

Acesta escelenta revista, despre care presa romana vorbesce in termenii cei mai elogiosi, apare in Bucuresci, de doua ori pe luna si se distinge prin bogatia materiei literare si prin splendeidele ilustratiunii esecutate cu o rara perfectiune.

„Lumea ilustrata” publica operele scriitorilor celor mai talentati din noua generatia si printre colaboratorii numera si literarii vechi cu reputatia de multa stabilitate.

De altminteri, pretul relativ moderat al acestei reviste o face accesibila pentru toti si nu ne iudoiemu, ca in curand „Lumea ilustrata” va numera numeroși amici si abonati.

Administrajia „Lumei ilustrate”

840,2-2

Bucuresci, Calea Victoriei.

N.B. Pana azi au aparutu 8 numere.

Mersulu trenurilor

pe liniile orientale ale caii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Octomvre 1891.

Large table with train schedules and fares for various routes including Budapest-Predeal, Brașov, and other regional lines. It includes columns for departure times, arrival times, and fares for different types of passengers.

Nota: Numerii incuadrati cu linii grose insemézan orele de noapte.